

Честит рожден ден на Пенчо Славейков!

Новини | Култура | на 26.04.2024 05:58

Защо говорим за това?

Защото утре Пенчо Славейков има рожден ден!

Малкият голям Пенчо Славейков

Пенчо бре, учи!
Пенчо си мълчи.
Пенчо бре, чети!
Муси се, сумти.

Ако някой посвети подобно стихотворение на теб, думите му могат да имат неочакван ефект. Можеш да приемеш четеното толкова сериозно, че един ден да станеш световно признат поет, писател и дори... директор на Народната библиотека. Стихотворението, с което започнахме, е написано от писателя Петко Рачев Славейков за сина му Пенчо. Същият Пенчо, когото днес децата изучават в училище като поет, променил българската литература. И същият Пенчо, който има рожден ден утре, на 27 април.

Кой е Пенчо Славейков?

Всъщност не си представяй Пенчо Славейков като намусено и сумтящо дете. Представи си го как подтичва по улиците на Търново и разнася вестници, списвани от баща му, как двамата заедно записват и събират народни песни, за да не изчезнат безследно. Представи си дори как организира ученически бунт в Пловдив! Пенчо Славейков е четящо и умно дете, и както се оказва по-късно – безкрайно упорито. Една сурова пловдивска зима 18-годишният Пенчо заспива на замръзналата река Марица и се разболява. Възстановява се, но не напълно, и през целия си живот има трудности с придвижването, писането, говоренето. Но ходенето с бастун не го спира, напротив.

Среща с философията

На 26 години Славейков заминава за Германия, където учи философия. „Философия“ означава „любов към мъдростта“ и Пенчо Славейков наистина се влюбва в тази наука. Изучава как мислят хората и защо приемаме някои неща за правилни, а други за грешни. Чете немски, датски и френски философи, задава си все повече въпроси, като например: чувствата на един човек не са ли по-важни от задълженията му пред „народа“. От тези въпроси се раждат най-хубавите му творби, както и приятелството му с Пейо Яворов, Петко Тодоров и Кръстьо Кръстев, с които заедно създават списание „Мисъл“.

За какво пише Пенчо Славейков?

В poemите му ще срещнеш хайдути и национални герои. Особено важни са му героите на Априлското въстание. Но също толкова интересни теми са любовта, измяната, верността. А природата? Някои от най-известните стихове на Пенчо Славейков са онези, в които природата просто се чува. Можеш ли да чуеш тихия вятър в стиха: „Ни лъх не дъхва над полени/ни трепва лист по дървесата“? А жужащата жега в „Задухата в знойний въздух/с огнени крила трепти“? Да, въображението на Пенчо Славейков наистина е толкова силно, че веднъж дори измисля 19 несъществуващи поети и събира „техните“ стихотворения (написани от него) в книгата „На Острова на блажените“.

Баща и син

Цели 10 години Пенчо Славейков е директор на Народната библиотека, а когато я напуска, започва да пътува в Швейцария и Италия. Какво ли би казал баща му, ако се срещнеше с него в тези дни? Учителят и писател Петко Р. Славейков би се гордял със сина си. Защото порасналият Пенчо успял да даде на българската литература друго звучене и да я приближи до световната. Затова не се изненадвай, ако видиш баща и син заедно, седнали на пейката на софийския площад с тяхното име „Славейков“. Всъщност точно там се намирала и къщата им през 1879 г.

Днес къщата я няма, но наблизо има поне 5 книжарници, от които можеш да избереш хубава българска книга, за да поседнеш и почетеш при Пенчо и Петко Славейкови. Ще се чакаме там.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
</book/4389-malkiyat-golyam-pencho-slaveykov>

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

